Հ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 444 — Կը հրատարակուի Դշ. եւ Շբ. օրեր — Կը ծախուի հատը 3.5 Ս. ղահեկան

ԲԱԺՆԵԳԻՆ

	ՏԱՐ.	ՎՑԱՄՍ.
Լիբանան Սուրիա	60	35 ղրշ. Ոսկ.
Արտասահման	4	2,5 Տոլար
Իրաք Պարսկաստ.	15	8 Շիլին

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ եւ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
Բլաս տը Գանոն 9 րիւ տ'Իթալի
Պէյրութ — Լիբանան
Նամակ, բաժանորդագրութիւն եւ դրամ ուղարկել Վարչութեան անունով

ԼԻԲԱՆԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՌՕՐԵԱՅ ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
7
ՕԳՈՍՏՈՍ 1929

LIPANAN
JOURNAL ARMENIEN
POLITIQUE LITTERAIRE
Place des canons 9 Rue d'Italie
Beyrouth - Liban

ՎԱՏԻԿԱՆ ԱՅԼԵՒՍ ԲԱՆՏ ՄԸ ՉԷ

Քրիստոնէական կրօնքի եւ հռոմէական եկեղեցւոյ ամբողջական համար շատ նշանակալից դէպքեր պատահած են Իտալիոյ եւ անոր հետեւելով ամբողջ քաղաքակիրթ երկիրներու մէջ։ Քրիստոնէական կրօնքը, որդի քաղաքակրթութեան հիմնաքարը ըլլալէ վերջ, 1870ին ամենէն մեծ հարուածն ստացած էր նոյն իսկ քրիստոնեայ կառավարութեան մը կողմէ, Իտալիոյ մէջ գրաւուած էին եկեղեցական թանկարժէք ու ընդարձակածաւալ կալուածները։ Իսկ Հռոմէական կամ կաթոլիկ եկեղեցւոյ հոգեւոր պետը, ի տես այս հակակրօնական արարքին եւ չունենալով հակահարուած մը պատրաստելու միջոցները, կամ աւելի շիտակը չփափաքելով քրիստոնէական զուտ մարդասիրական սկզբունքներուն հակառակ քայլ մ'առնել, բանտարկուած մեկուսանալ Վատիկանի շրջանակին մէջ, աղօթելով պահեց վայրկեանին այս կամաւոր բանտարկութեան վերջ տալու համար։ Ու վերջապէս մօտաւորապէս 60 տարիներ վերջ, հասաւ այդ ատենը երբ Ֆաշիստ կառավարութեան արիւնաթէօրը Պր. Մուսոլինի, հակառակ իր աշխարհիկ յայտարարութիւններուն եւ կերպով մը Հռոմէադաւան Իտալիոյ հակակրօնական ուղղութեան հետեւողի հանգամանքին, անցեալ Փետրուար ամսոյ 11ին, Լաթերանի ծանօթ համաձայնագրով վերջնականապէս Պապական իրաւասութեան ենթարկեց 1870ին Իտալիոյ կայսերական կառավարութեան կողմէ գրաւուած կալուածներն ու պապական աշխարհական իշխանութեան հանգամանքը։

Իտալիոյ դիւանագէտ վարչապետը, ուզելով աւելի լայն կերպով օգտուիլ վաթսուն տարիներէ ի վեր պետութենէն անջատուած եկեղեցական իշխանութենէն, ըլլալ գրամական մեծագումար հատուցում գրաւուած սեփականութեանց փոխարէն, նախանձը շարժելով Ֆրանսայի, Խորհրդային Ռուսիոյ եւ Մեքսիկայի, որոնցմէ ժամանակաւոր կերպով Խորհրդային Ռուսիան ու Մեքսիկան կազմակերպած էին այնպիսի բանութիւններ քրիստոնէական եկեղեցւոյ եւ եկեղեցական նուիրապետութեան հանդէպ, որոնք կը յիշեցնէին, քրիստոնէական առաջին դարերու մէջ, հեթանոսական բարքերով յղփացած կայսրներու հալածանքները։

Մուսոլինիի այս ասպետական զոհողութիւնը կարծես զգաստացումի կոչ մ'էր։ Մեքսիկեան եկեղեցիները վերաբացուեցան, մի քանի տարիներէ ի վեր խափանուած եկեղեցական արարողութիւններ սկսան ազատօրէն կատարուիլ։ Ֆրանսական կառավարութիւնը կարգ մը առանձնաշնորհումներով ջանաց ուժեղացնել եկեղեցին ու կրօնքը, որուն պաշտպանն հանդիսացած էր Միջին դարու խաչակրութեանց միջոցին եւ մինչեւ այսօր իրեն կը ջանայ վերապահել քրիստոնէութեան պաշտպանի տիտղոսը, Խորհրդային Ռուսիան, հակակրօնական անլուր հալածանքներէ ու ճնշումներէ վերջ, հարկադրուեցաւ մեղմացնել զանոնք, Ռիքոֆ պաշտօնապէս հարկ տեսաւ յայտարարել թէ ամէն մարդ ազատ էր դաւանելու իր կրօնքը, վերցուած էր պետական հալածանքը, ազատութիւն տրուած էր նաեւ անկրօններու կազմակերպութեան իրենց հակակրօնական պայքարը մղելու։ Ռիքոֆի այս զիջումը կապ ունի թէ՛ վարչապետ Մուսոլինիի ծանօթ ազդին եւ թէ Կարմիր Ռուսիոյ կրօնական զգացումներուն հետ, վասնզի բաւական միջոցաւ տարիներէ ի վեր հակակրօնական խուլ պայքար մը մղելէ վերջ, երբ համայնավար պետեր ուզեցին շօշափել ռուսական հակակրօնական արամադրութիւնները, զարմանքով տեսան որ անոր 70 առ հարիւրը ջերմ պաշտպան էր կրօնական հաւատալիքներուն եւ հռոմէական եկեղեցւոյ, մինչ հակակրօնական ըլլ բողոքական ազատութեան արժանացողներու թիւը կը հասնէր քառորդ մ'ի լինի։

Իտալական, ռուսական եւ մեքսիկեան կառավարութեանց կողմէ եկեղեցւոյ հանդէպ ցոյց տրուած զիջումները համառօտակի յիշելով կու զենք շեշտել թէ մեր մէջ ալ հակակրօնական հոսանք մը սողոսկած է Հայաստանի Խորհրդային իշխանաւորներով օժանդակելէն ի վեր, Ցաւոյ Ռուսիոյ կողքին փոքրիկ Հայաստանի մէջ ալ նմանօրինակ հակակրօնական պայքար մը դեռ եւս գոյութիւն ունի թէեւ զուրկ իր պիտանի թափէն։ Ու այս հոսանքի հետեւանքով է որ կարգ մը ատաղձներ հիւսուեցան Էջմիածնի Ընդհանրական Հայրապետին եւ Աթոռի հոգեւոր իշխանութեան շուրջ։

Ընդունուած է որ հայ ժողովուրդն ալ տէր է իր կրօնական աւանդութեանց եւ պաշտպան եկեղեցւոյ նուիրապետական կարգերու, բացայայտ է նաեւ որ հայ կառավարութիւնն ալ, իր կարգին, որդեգրած է Խորհրդային Ռուսիոյ կրօնական դաւանութիւնը իբր խղճի ազատութիւն ընդունած սկզբունքը, սակայն ինչ որ ալ ըլլայ Հայ Խորհրդային Հանրապետութեան ուղղութիւնը հանդէպ եկեղեցւոյ, անհրաժեշտ է որ հայը միշտ փարած մնայ իր կրօնական աւանդութեանց ու եկեղեցական նուիրապետական կարգերուն այն զօրաւոր հաւատքով ու անխախտ յարգանքով որով առաջնորդուած էին մեր հայրերը առաքելական շրջանէն մինչեւ ներկայիս։ Իտալացին, ռուսը, Ֆրանսացին, Մեքսիկացին եւ քրիստոնեայ եկեղեցւոյ քաղաքակրթիչ սկզբունքով սնած բոլոր ազգերէն աւելի մենք պարտաւոր ենք յարգել եկեղեցին որ մեր ազգային գոյութեան [illegible] գործած է ոչ միայն մեր քաղաքական անկախ շրջաններուն այլ նաեւ անիշխանական ու հարստահարեալ տարիներուն։ Միեւնոյն համեմատութեամբ առաջնորդելով ու ուսուցանելով ոչ միայն մեր կենսական այլ նաեւ գրական, կրթական եւ մշակութային բոլոր մարզերը։

Ց. ՊԵԼԵՆՆ

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Մօտ օրէն «Լիբանան»ի մէջ յօդուածաշարք մը լոյս պիտի տեսնէ Քէմալիզմի մասին։ Կարեւոր խորհրդածողներու, Կիլիկիոյ պարպումի եւ յաջորդող յոյժ հետաքրքրական դէպքերու մանրամասնութիւններ պատմական վաւերագիրներով եւ իրական տուեալներով համեմուած։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Անկախ կարծիքներ

ՊԱՏԱՆԻՆԵՐԸ ԵՒ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

ՊԷ՞ՏՔ Է ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԸԼԼԱՆ

Գրեց՝ ՏՕՔԹ. Գ. ԱՐԱՏԵԱՆ

Այս կանոնները իրենց բանաւոր պատճառները ունին անշուշտ։ Մեր կարծիքով 21 տարեկանէն առաջ կուսակցական դառնալը երբեք ներելի չէ, իսկ պատանիներու կուսակցութիւններու յարիլը յանցանք է։

Ուսանողները եւ պատանիները կուսակցական դառնալով, թէ իրենց անձին, թէ համայնքին, թէ ալ իրենց պատկանած կուսակցութեան կը վնասեն։

Տեսանք թէ ինչպէս անոնք ամէնէն առաջ կուսակցութիւններուն թերութիւնները իւրացնելու հակամէտ են։ Այս պարագան բացասական կերպով կ'անդրադառնայ իրենց նկարագրին վրայ։ Յետագային կ'ըլլան մոլեռանդ, յախուռն, կատաղի եւ իմաստակ քաղաքացիներ։ Թերութիւններ որ կը վնասեն թէ իրենց պատկանած կուսակցութեան թէ ալ համայնքին։ Գուցէ առարկողներ գտնուին որ յաւելուն մին եւ միայն բացասական կողմերը նկատի կ'ունենամ կուսակցութեան յարողներուն մէջ։ Ոչ, կը պատասխանեմ, ուսումնասիրած հարցիս կը մօտենամ գիտական մեթոտով եւ առարկայական վերլուծումով։ Կ'ընդունիմ որ կուսակցութիւնները լաւ կողմեր ալ ունին եւ անոնց մթնոլորտին մէջ ուսանողներն ու երիտասարդները կրնան աղէկ բաներ ալ իւրացնել ինչպէս զոհողութեան եւ անձնուիրութեան ոգի, գաղափարականութիւն, ընկերասիրութիւն եւ ընկերային ոգի եւ այլն։ Սակայն այդպիսիները անոնց մէջ ալ փոքրամասնութիւն են, բացառութիւններ են գծագրուած։ Զանգուածը եւ մեծամասնութիւնը [illegible] պատանեկան արդէն կը պակսին։ Այս պատճառաւ է որ պատանիներու եւ ուսանողներու կուսակցական դառնալը վնասակար կը նկատենք եւ այս նկատի առնելով ամէնէն առաջ իրենց շահերը եւ մեր համայնքին ապագան։

Առարկողներ պիտի ըլլան ինծի որ բանուորներն ու գիւղացիներն ալ կուսակցութիւններու կը յարին, անգիտակից կերպով, անոնք եւս գործիք կը դառնան շէֆերուն։ Ընդհանրապէս այդպէս անգիտակից յարում մըն է գործաւորներուն եւ գիւղացիներուն որոնք շատ անգամ խաղալիկ կ'ըլլան անոնց վարիչներու ձեռքը։ Բայց մեղմացուցիչ պարագայ մը ունին անոնք, տարիներու փորձառութիւնը որ շատ բաներ սորվեցուցած է իրենց եւ հասունցած [illegible]։

Պատանիներն ու ուսանողները իրենց տարիքին բերումով զուրկ են թէ մէկէն թէ միւսէն։ Չափահասի մը ուղղութիւնը շատ բան կ'արժէ եւ նշանակութիւն ունի իբր առաջնորդող ազդակ։ Մինչ պատանիներն ու ուսանողները եւ է կեանքի փորձառութիւն չունենալէ զատ, դեռ մտքերնին բաւականաչափ հասունցած չէ, նկարագիրնին վերջնականապէս կազմուած եւ կայուն դիմագիծ մը առած չէ։ Այսպէս բնական է որ այդպիսի միտքով եւ նկարագրով շուտ ազդուին եւ վարակուին գէշ բաներէ, ըլլան ասոր անոր գործիք եւ խաղալիկ, ինչպէս են ներկայիս մեր կուսակցական պատանիները եւ ուսանողները։ Ծնողներուն եւ մեծերուն կ'իյնայ այս կէտին շուրջ մասնաւոր ուշադրութիւն դարձնել։

Պատանիներն ու ուսանողները թող յարին գրական, գեղարուեստական եւ մարմնակրթական չէզոք Միութիւններու, բայց ոչ քաղաքական կուսակցութիւններու։ Իսկ եթէ անպատճառ կուսակցական դառնալ կ'ուզեն, պէտք է սպասեն, քիչ մը աւելի հասունան որ պէտքի ատեն մը աւելի գիտակից կերպով յարին ո եւ է կազմակերպութեան, այդ ալ կարելի է երբ 24 25 տարեկան կ'ըլլան։

[3] ՎԵՐՋ

ԹՐՔՈՒՀԻՆԵՐ ՈՍՏԻԿԱՆ Կ'ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԻՆ

Կ. Պոլսեցի կարգ մը Թրքուհիներ կառավարութեան խնդրագիր մատուցանելով ոստիկան արձանագրուիլ խնդրած են։ Կուսակալը պատասխանած է թէ ըստ օրէնքի իգական սեռը զինուոր պաշտօններ չկրնար ստանձնել, սակայն հիմա մեկտեղ այրերու հետ կրնան յաճախել ոստիկանական վարժարան։ Կիներու Միջազգային Խորհրդաժողովէն նոր վերադարձող Էֆզալէ Սաատ խանըմ յայտարարութեան համաձայն Թուրքիան դեռ իգական սեռի ոստիկաններու ծառայութենէն օգտուելու վիճակին մէջ չէ։

Ոստիկանութեան թեկնածուհիներու խնդրագիրները նկատի առնուած են եւ Թուրքիա պիտի օժտուի ի մօտոյ կին ոստիկանուհիներով։

ՈՒԹԸ ՕՐ ՄԻԱՅՆ ՄՆԱՑ

Թուրքիա կալուած ունեցողները թող դիմեն Քէմբ, Ս. Խ. չ Եկեղեցւոյ քով ՄԿՐՏԻՉ ԿԱՊՐԱՆԷ գրասենեակը։

ՍՈՒՐԻԱՀՊԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ

ԿԱԼՈՒԱԾՆԵՐԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Շատ զարմանալի է որ Թուրքիոյ մէջ գտնուած Սուրիական եւ Լիբանանեան հպատակներուն հարցը որ օրուան խնդիր է այս պահուս, հակառակ բացարձակ պարզ ըլլալուն կատարելապէս չէ հասկցուած մեր ազգայիններուն կողմէ։

Ինչպէս յայտնի է, Ֆրանսական կառավարութիւնը Էնգորայի մէջ այս տարուան Յունիսին բանակցեցաւ Թուրք կառավարութեան հետ իր հովանաւորած պետութեանց եւ Թուրք կառավարութեան միջեւ գոյութիւն ունեցող անտեսական եւ սահմանային տարբեր խնդիրներու մասին, որոնք հաշտարար ոգիով քննուելով, 22 եւ 29 Յունիս 1929 թուականներուն, բացի «կալուածական հարց»էն, վերջնականապէս կարգադրուեցան։

Իսկ կալուածական հարցին մասին 22 Յունիս 1929 ին շահագրգռուող պետութիւնները հետեւեալ յանձնագիրը ստորագրեցին.

«Ֆրանսական կառավարութիւնը եւ Թուրք կառավարութիւնը յանձնառու կ'ըլլան ամէնէն բարեկամական ոգիով բանակցիլ ընդհանուր համար արդար եւ գործնական կարգադրութիւն մը Թուրքիոյ եւ Սուրիոյ գտնուող սեփականատէրներու հատուցական տուրքին մասին։ Այս բանակցութիւնը պիտի շարունակուի յառաջիկայ Սեպտեմբեր ամիսէն սկսեալ»։

Դիւանագիտական այս վաւերաթուղթը, որ բացատրելու հարկ չկայ, այնքան պարզ է, Ֆրանսայի եւ Թուրքիոյ համաձայնութեամբ մինչեւ օրը 10 Յուլիս 1929 Փարիզի, Պոլսոյ եւ Պէյրութի թերթերուն միջոցաւ տպուեցաւ եւ հրապարակուեցաւ։ Նշած պաշտօնական այս հրապարակութիւնը բաւական էր արդէն որ Թուրքիա կալուած ունեցող Սուրիացի եւ Լիբանանցի հպատակները դիմում կատարէին են հովանաւորող պետութեան իրենց կալուածատիրական իրաւունքներուն նկատառութիւնը եւ պաշտպանութիւնը խնդրելով։

Հալէպի թերթերը 15 Յուլիս 1929 թուականով պաշտօնական [illegible] մը ստացան Մամուլի Դիւանէն Հասարակութեան համար։

Ն. Յ. Հ. այդ պաշտօնական թուղթը, որ իր ամէնէն լոյս տեսաւ նաեւ Լիբանանի 7 Յուլիս թիւին մէջ։

«Համաձայն Յուլիս 22 ին Էնգորայի մէջ Սուրիոյ եւ Թուրքիոյ միջեւ գոյացած համաձայնութեան արձանագրութեանց, Սուրիոյ եւ Թուրքիոյ գտնուած կալուածներու մասին բանակցութիւնները պիտի վերսկսին յառաջիկայ Սեպտեմբերին։ Սուրիա[illegible]

բացի հպատակներու Թուրքիա գտնուած կալուածներուն ցանկը հիմակուընէ պատրաստել հարկ ըլլալով այն բոլոր Սուրիահպատակները որ կալուածատէր են Թուրքիոյ մէջ կը հրաւիրուին իրենց կալուածներուն ցանկը յանձնել մինչեւ յառաջիկայ Օգոստոս 15 Հալէպի Կառավարութեան Բարձր Կոմիսէրութեան Ներկայացուցչութեան Թուրքիոյ Վարչութեան։ Այս ցուցակը հետեւեալ ձեւով պատրաստուելու է.

1.— Կալուածներու գտնուած վայրը քաղաք, գիւղ. 2.— Կալուածներուն տեսակը եւ սահմանները։ 3. Կալուածներուն արժէքին գնահատումը Օսմ. հնչ. ոսկիով։ 4. Վճարուած տարեկան տուրքերուն տեսակը եւ քանակը։ 5. Կալուածատիրոջ անունը, մականունը, ծնունդը եւ հասցէն»։

Էնգորայի 22 Յուլիս համաձայնագիրը բացատրող այս պաշտօնական գրոյցին պաշտօնական հրաւէրին վրայ ինչ կը մնար ընել բայց, եթէ շահագրգռուողները դիմելու էին պատկանեալ Իշխանութեան։

Հալէպի Առաջնորդարանը իրաւատէրներ հրաւիրեց, անցեալ [illegible] ներկայացուցչութիւն [illegible] ունեցաւ Վեհափառ Կաթողիկոսին հրամանով։ Իրաւատէրներու սոյն ժողովը ներկայացող ստիպը յանձն այնի համաձայն գտաւ շահագրգռուող ազգայիններուն շահերուն։ Տեղ պէտ տուաւ դիմումի բանաձեւ մը զոր իւրաքանչիւր կալուածատէր լեցնելով կը յանձնէ պատկանեալ Իշխանութեան։

Ազգ. Իշխանութիւնը եկեղեցապատկան կալուածոց ցուցակը պատրաստած է եւ հաւանաբար այսօր յանձնէ։

Ժողովուրդը, սակայն վերապահօրէն կը վերաբերուի այս խիստ կենսական խնդրոյն շուրջ։

Ինչո՞ւ ժողովուրդային մեծ մասին այս անտարբերութիւնը։

Կալուածական այս հարցը Հայկական հարց մը չէ, այլ Սուրիական։ Առաջնորդարանը պէտք է որ պաշտօնապէս անտարբեր մնայ։ Տեղական ո՞ր համայնքը դիմած է իր կրօնական իշխանութեան միջոցաւ. մահմետականը, մարոնիթը, ասորի՞ն, թէ Թաւոքը... Ուրեմն հարկ է որ հայ կալուածատէրերն ալ անհատապէս դիմեն։ Իսկ միւս կողմէ եկեղեցապատկան կալուածոց համար անշուշտ Առաջնորդարանի դիմումը եւ Վ. Հ. Կաթողիկոսին ու Հալէպի Առաջնորդարանին ալ պաշտօն գործունէութիւնը կը հաստատեն թէ Ազգ. Իշխանութիւնները վստահ են որ դիմումը օգտակար պիտի ըլլայ։

Այլ մեկ կարծած [illegible]

նաեւ թէ խնդիր հոս ծնող ընդհանուր [illegible] նելուն կը վերաբերի միայն Վ[illegible] ըր տեսնուած վաւերաթուղթերը միմիայն Սուրիացիի խօսքը կ'ընեն։ Բոլոր անոնք որ Սուրիական պետութիւններէն մէկուն հպատակ են Սուրիացի կը համարուին եւ կը վայելեն բնիկներուն վայելած բոլոր իրաւունքները հաւասարապէս։ Ասոր ապացոյցը չէ՞ր Խորհրդարանական ընտրութեանց գաղթական հպատակ հայերուն քուէարկութեան մասնակցութիւնը։

Դիտել պէտք է նաեւ թէ կալուածներուն մասին բանակցութիւնը կալուածատէրերու անունով պիտի չհաստատուի։ Կարդացէք ուշի ուշով 22 Յունիսի յանձնագիրը որ կ'ըսուի թէ կալուածներու «հատուցական հարցին» մասին պիտի բանակցին։ Այս հաշուով Սուրիական հպատակութենէ օգտուող հայու մը Թուրքիոյ մէջ կալուածը պիտի պահէ իր statu quon այն գիրքին մէջ ուր կը գտնուի Սուրիահպատակ ըլլալով օգտուող հային եւ Սուրիահպատակ չըլլալով չօգտուող հային կալուածները։

Ֆրանսական կառավարութիւնը 8 միլիոն Օսմ. հնչ. ոսկիէ աւելի արժէք ներկայացնող Թուրքահպատակներու կալուած ունի Սուրիական հողերուն վրայ իսկ միայն 1 միլիոն Օսմ. հնչ. ոսկիի Սուրիահպատակներու կալուած կը գտնուի Թուրք հողին վրայ։ 7 միլիոն ինչպէս Սուրիոյ տարբերութիւնը մեծ առաւելութիւն մըն է Սուրիացիներու իրաւունքներուն պաշտպանութեան տեսակէտով։

Հայ կալուածատէրերը թող կասկած չունենան թէ ուրիշ տեղ գտնուող ալ կալուածներու եւ վը[illegible] նաւներու արձանագրութիւններ կատարուած են ապարդիւն կերպով եւ այս անգամ ալ գործնական դարձին պիտի ըլլայ դիմումը։ Ներկայ պարագան բոլորովին տարբեր է, քանի որ Հայերու վնասը ըլլայ չէ որ կը պահանջուի այլ Սուրիացիներու ինչպէս վերը ըսուեցաւ։

Ուրեմն Սուրիահպատակ հայ կալուածատէրերուն հարկը բացարձակապէս կը պահանջէ որ Օգոստոս 15 էն առաջ դիմում կատարուին։

Մ. ՆԱԳՐԸՐ.

Հայ աշակերտի մը աննախընթաց յաջողութիւնը

Սիրիոյ Ֆրանսական Սէն Ժոզէֆ գոլէժի այս տարուան շրջանաւարտներէն, Պ. Սմբատ Գըրք Եաշարեան զաւակը Ազգ. Կեդր. Վարժարանի Ընդհ. Տեսուչ Պ. Գըրք Եաշարեանի, ստացած է մեդալ մը, Փարիզի Արուեստից Գործոց Նախարարութեան եւ Յունաստանի Ֆրանսական գեսպանին կողմէ։

Այս մեդալը կը տրուի քանի մը տարին անգամ մը, այն վարժարանի աշակերտին միայն։

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ
«ԼԻԲԱՆԱՆ»
ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹԸ

ԱԹԸԳԵԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

[ԱՆՑՈՐԴԻ ՆՇՄԱՐՆԵՐ]

(Սեփ. թղթակցութիւն «Լիբանան»ի)

Արքա Ամանոս լեռանց Սուրիոյ սահմաններէն ներս գտնուող ստորոտներուն վրայ, հաստատուած գիւղերուն մէջ մէկն է նշանաւոր. Կը գտնուի լեռնաշղթային արեւելեան կողին վրայ, Ալէքսանդրէթի համ. արեւելեան կողը մը, Պէյլանէն վեր մօտ ժամ մը հեռու կառուցուած է լեռնաշղթայի մը խորը որուն եւս կը բարձրանայ Սուրիական Ամանոսի ամենէն բարձր գագաթը. Տաղ—Թէփէ (1609 մէտր բարձր) երկու գագաթը կ'երկնէ կանանչազարդ լեռներ, իսկ առջեւը չլայն կերպով կը բացուի ու աստիճանաբար կը խոնարհի կազմելու համար Պէյլանէն անցքը, եւ կը դիտէ դիմացը ուրիշ հայ լեռնաշղթայ մը որ կազմութեամբ եւ բարձրութեամբ կը տարբերի առաջինէն եւ որ կը կոչուի Դըրըլ Տաղ.—

Գիւղը, իր լեռնային կազմութեամբ, բուսականութեամբ, սուրբերու սփռութեան ձեւով, ժողովուրդի այլակերպով կը յիշեցնէ հայ Կիլիկիան։ Անոնց կողմ ազատ լեռներ, բուռն մաքուր գեղեցիկ անտառներ, աղբիւրներ ու երբեմն մնացորդ երկինք մը որուն գերազանց ամբողջութեան զուրկ մարդկային առուներ, կը յիշեցնեն Ռուսաց հեռաւոր երկիրը։

Արքայի բնակչութիւնը զուտ հայ կաթողիկէ է. Ունի երեսունէն աւելի բնակիչ. որոնց հինգը 1922 էն վերջ հաստատուած Կիլիկիոյ գաղթականներէն են եւ մօտ երկու հարիւր բնակիչ։ Բնակիչ գիւղերը աղքատ են, աշխատասէր եւ առաքինի, [illegible] մը փախուստ են, [illegible] որ միանալով էջ մը բերել ոչ ենթակայ [illegible] գիւղին սակայն [illegible] նուազագոյն ձեռնտուութիւնները, բնը որ ուրիշ տեղերու բնիկներին կեանքին մէջ բոյն մը եղած է. եւ երբ փոքրիկ սիրտակացողութիւններ պատճառ եղած չըլլային ժողովուրդին ներքին խաղաղութիւնը վրդովող կարգ մը պզտիկ գիւղը պիտի ամենաերջանիկ ըլլար։

[illegible] դեն Հայոց Ցեղին անուն հարուստ ա[illegible] դա մը եւ Մխիթար մը։ Բացի վերջին հաստատուած բազմակարծ բնակիչներէ մը մնացեալ բոլոր ժողովուրդը Լուսաւորչական է. Ունին դպրոց մը, որ կը վարէ իր Տիկնոջ հետ հովիւ մանկավարժ, սակայն եռանդուն երէց մը, Արժ. Գէորգ Պօյաճեան։ Դպրոցը ունի կը յաճախեն ներքին 45 երկսեռ աշակերտներ, ունի մանկապարտէզ մը եւ նախակրթարանի նախապատրաստական դասարաններ, դասատուութիւններ կ'ըլլան Տարին սովորաբար վեց ամիս։ Դպրոցի շէնքը կը ծառայէ միաժամանակ եկեղեցի։ Ուրեք չունին եկեղեցին վրայ եղած, մը, սակայն Գևորգեանի կառուցման ժամանակ շրջակայքը, կայսերական վարելով չորս հինգ տարի անցած մը։ Ամառը իրենց զբօսավայր կու գան Ալեքսանդրէթի Տէր Յովհաննէս խանեւանէն։

Գիւղացիները կ'զբաղին հողագործութեամբ եւ անասնաբուծութեամբ ընդհանրապէս։ Ամէն տան առջեւ կը գտնուի պարտէզ մը, իսկ գիւղին սուր ջրը եւ հեռուներ ունին բազմաթիւ արտեր որոնք թէեւ ոչ շատ բերրի, սակայն յենարան գիւղացիին ընտանիքին աշխատասիրին գոհացուցիչ հունձք կու տան։ Գիւղին դիմացը կողք մը վրայ ունին նաեւ այգիներ։ Իրենց պահած անասուններն են մաքի եզներ, կովեր ու այծեր, եօ, ձի, հաւեր, ճարպիկ աւելի այն ունեցող տուներ կան։ Առանց կը կազմեն գիւղացիներուն ապրուստի աղբիւրները, որոնց կարելի չայ հաւ ամառնոց բլլաներէ, եղած հասոյթները։ Անոնք կ'օգտուին իրենց տուները վարձու տալով, պտուղ նին ծախելով, պանրով եւ արմատներ բանալով եւայլն։ Գիւղացիներուն տնտեսական եւ ֆիզիքական վիճակը գոհացուցիչ է։

Արքայի լաւագոյն արժէքը իր ամառանոցի յատկութիւնն է։ Կը գտնուի 852 մէտր բարձրութեան մը վրայ ունի անոյշ օդ մը, որ ամառնային օրեր իսկ երբեմն ցրտի վառելու կ'ստիպէ ունին, իր պաղ ու ջինջ ջուրը 1925 ին ֆրենչ Բժշկական Ծանծախութեան մը ստացման վրայ Սուրիոյ ամառանոցներուն լաւագոյն ջուրը ճանչցուած է։

Արքայ ամառանոցը եղած է, տարիներէ առաջ, Ամուխի Պէյի ... իսկ պատերազմէն վերջ 1922 էն ի վեր անցած հինգ ամառը անցուցին սան Ամանոսցիներ, ապա մօտ ... թեան ընտրելու անոյշ եղած է ... երկիր լաւագոյն ամառնային ... րեն մըն. այսօր Հայկական ... կան։

Այս տարի, աշխատասէր գիւ... ցիք, իրենց ֆրանսական աշխատու... օրօյի նամբայ մը բացած են գի... որ մեծ դիւրութիւն կը ընծայէ ... իրենց քով անցնողներուն։ Հաւ ... ցումով կը յիշեն թէ, «Առաջնորդ Նուպարեան նախանձ իր այցելութեան ... ռուաց զանձին գրքէն կատարեալ ... անտարբեր մնացած է, բայց ... չին աջակցութենէ մը։ Արքայ ... թեամբ նամբայ մը կը շինեն ... ուրերը, որ պիտի շրջի լեռներ... գիւղին մօտէն կանցնի եւ կը ... ռայել նաեւ գիւղացիներուն եւ ... րուն։

Գիւղին մէջ, այս տարի, ... ուած են պանդոկներ եւ ... զբօսարական մեխանայ մը։ Շատ ... ֆելի է որ հաստատուի նաեւ ... կայան մը։—

Այս տարի ամառը անցընել... մար եկածներուն թիւը կը գերազ... բոլոր նախորդ տարիներուն։ ... 20ին գիւղին այցելեց նաեւ Տ. Տ. ... նակ Ս. Կարապետ։

Այս փոքրիկ գիւղը, վերջացնե... առաջ, զայրոյթով կը կը յիշենք ... թեքի շրջակայքի լեռներու ... րը փնտռում վաղեմի մէջ են, ... բոլորին վրայ, գիւղացիք կը պաշ... խանես որ սովորաբար ընելու ... գինուորները արգիլուած են կառավա... րութեան անտառներէն օգտուելու ... կը զարմանանք թէ կառավարութիւ... մը ինչպէս կարենայ երկրին հարստ... թիւնը կազմող անտառները կոր... Հանգրուանն անել, ... ունին շրջակայ գիւղերը։

Բաղդով ուսուցութիւնը կը ... րենք տեղական կառավարութեանց։

ԿԵԱՆՔԸ ԹՐԻՓՈԼԻԻ ՄԷՋ

(Սեփ. թղթակցութիւն)

Թրիփոլիի գաղութն ալ այս օրեր նախանձելի վիճակ մը չներկայացներ [illegible] ազգայինները [illegible] Թրիփոլիի [illegible] Պր. Արծրունիի [illegible] Փոխանորդ Տէր. Տ. [illegible] Թրիփոլի [illegible] Փոխանորդ Սրբազանը կը յայտարարէ թէ [illegible] պատասխանատուութիւնը [illegible] Պր. Արծրունիի Տօքթ. [illegible] ազգայիններու [illegible] Հակառակ [illegible] Ազգային [illegible] Կաթ. Փոխանորդ Սրբազանը պէտք [illegible] Թրիփոլի [illegible]

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՏԽՈՒՐ
ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Ճիշդ երկու օր առաջ էր որ աշ-ակերտ զարմանալի ... դասաւորութիւն կարդացի յօդուա-ծ։ Ուշադրութեամբ կարդացի եւ խորհեցայ թէ լաւ աշխատասիրու-թիւններու համար, լեզուին անհրաժեշտու-թիւն է։

Սա որոշ է թէ՝ լաւ գրքուած ձեռք մը խօսիլ կամ գրել առաջ պէտք է շատ աշխատիլ դիտել խորաթափանց, խորհիլ անկողմնակալ եւ գտնել ճշմարտութիւնը։

Որն՝ յօդուածագիրը կ'ըսէ թէ չէ կրցած բացատրել եւ կամ չի կրնար բացատրել տիպար դաստիարակի եւ այդ դաստիարակութեան մէջէն ելած նախրդ տարբերութիւնը։ Առաջինը անձին շուրջը կը դառնայ, երկրորդը դաշտաբանական, առաջինը հասարակ մանկամտութիւն ... գործ է իսկ երկրորդը մեծ գանկերու Ժանժաք Ռուսոներու, Ֆրեօպէլներու, Փեստալոցցիներու և և կարգին․ սա շատ պարզ է եւ դիւրահասկնալի։

2․ «Այդ տարբերութիւնները կարելի չէ գտնել ոեւէ դաստիարակի մը վրայ այնպիսի հինգ բաժանումներու մէջ» կ'ըսէ յօդուածագիրը։

Ցանուցանք այնպիսի հինգ բաժանումներու դաստիարակներուն խօսիլ կամ գրել՝ որքան որ կրնամ հասկնալ կը նշանակէ․

ա․ Անձամբ պատած ըլլալ այնպիսի հինգ բաժանումները մի առ մի

բ․ Տեսած ըլլալ դաստիարակ մը նուազն առկ եւ զաղ ըլլոր դաստիարակները առանց բացառութեան։

գ․ Իր գննութեան բովանդակ ընթացքն ըլլալով անոնց վրայ ... մային կարողութիւնները, եւ կցած ըլլալ գանունք իր գերբնական կրկնաբել։

դ․ Ենթակայ բռած ըլլալ բոլոր դաստիարակները իր բարձր հեղինակութեանը եւ ապա ծաղկիլ ըլլալու համար խօսիլ յանուն այնպիսի հինգ բաժանումներու դաստիարակներու, այլապէս «այնպիսի հինգ բաժանումները» պէտք հասկնալ Գրն․ յօդուածագրի գտնուած տեղի թաղամաս մը հինգ բաժանումներու բաժնուած էր միա գաղը, որոնց մէջ կարելի չէ եղած իրեն համար գտնել ո՛ և՛ է դաստիարակ մը, զանոր հաւանաբար անոնք զարգացութենէ ... եղած են զպրոցը, կամ չարչարութենէ դպրոցէն կամ թշուառութենէ վարժարանը ե է կարգին։ Եթէ այդ է նպատակութիւնը արդ խնդրեմ Գրն․ յօդուածագրէն որ զգուշանար եզրակական ընդհանրացութիւններէ, քանի որ անիկա պատմութեան բառին գործածէ միայն։ Դիտելիք կայ։ Գ․ յօդուածագիր այդ բաժանումներուն կարելի չէ գտնել ո՛ և՛ է դաստիարակի վրայ այդ բոլոր բացառութիւնը ... կը տեսնէ, ... իր վերջին վրայ գիտելով, թէ ինք մանկավարժական հեղինակութեան եւ բարոյականութեան ... իսկ հեռու է, քանի որ մենք մեր յօդուածին մէջ մասնագիտութիւնը չէ որ շօշափած ենք այլ օգտակար ըլլալու չափ ածելու։ Պէտք է գիտնալ թէ երկաթի մը կտորը հողին երկու զանեկան արժէք, վարժ ու վարպետ ձեռքերու ... միայն որ կրնայ պայծառ գմելի մը դուրս գալ ... երկու ... ։ Որով երկու զանեկան նոյն նիւթէ են երկու ... եւ բարձրութիւնը վարպետ ձեռքն է․ հետեւաբար ... անգիտակ աշակերտ, վաղուան ... զանգին հասցնելը վարպետ ձեռքն է, կրող դաստիարակին։

3․ «Պետանել կոչուած դաստիարակութիւնը որուն հիւլէն իսկ չունին» ունի՞նք հարցնել որքանով թէ Գրն յօդուածագիրը քանի՛ տարի հետա ... է, քանի՛ ժամ ո՛ և՛ է ... թեամբ խորհրդածութիւններ ունեցած է հետը․ ե՞րբ, ո՞ւր եւ որո՞նց ներկայութեան դիրք ցանելու յանդգնութիւն կամ իրաւասութիւն ունեցեր է եւ չէ կրցած հիւլէն իսկ գտնել վրան Ամբողջ կեանքիս մէջ միայն առաջ բաղէի չափ ունեցած է հետս երջան կայիշատակ Տէրունիի հետ միասին եւ ոչ աւելին․ ծերացած միայն արդիւնք տեսնելու չեն արգելեր, առաջ բաղէի ան ... մը հարցնելը որոշել հիւլէն իսկ չանրնելով․ վերջ ընթերցողին կը թողում։

Գոլով այն վախին թէ տիպար դաստիարակին վրայ գրելով էր ... գրուելու միայն աննոյ, բայց ... այնպիսի հինգ բաժանումներ շատ լոյս են եւ ընդարձակածաւալ։

Խօսիլ ու խօսիլ, մտածել ու ապա գրել Սոկրատական մեթոտէ, բայց գրուած ըլլալու համար գրել, կամ խօսած ըլլալու համար խօսիլ Սոփեստական երկրորդին հետեւորդները իւրաց չատ են, առաջինը մեզի ընտրենք։

Ով որ լսելու ականջ ունի թող լսէ․․․․

Հալէպ Բ. Գ. ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ

Հեղեղի վնասներէն

Ղափանի մէջ, հեղեղը մօտ հարիւր հազար բանկէ վնաս հասցուցած է։ Գիլաւուրայրա վնասուած են Զրօրոյէ և Կանդուրեան չամպայյաններու պատնէշները, հոտեցները եւ տարրայոկը։ Զատ առնուած կարուկ ակյօցներու չնորհիւ, Կանդուրեան Յրայաէնդ վերականգնուած է։ Սինուած է նաեւ քաղաքը գործարանին կապող կամուրջը։ Պղնձի հանքերէն մէկը որ ... բաշխողի ողողուած էր, կարելի եղած է ցամքել։ Այնտառանքը վերջացած է հ ... մէջ։ Պղնձի գործարանը 22 օր պարապ մնալէ յետոյ սկսած է այնտառել Ցուլէն 1էն։

Ներկայիս կատարուելու վրայ է Զ.․ ... հեռածայն վերանորոգումը, որով կայանի ... կը բար ձրանայ 100 են 200 ձիու ուժի։ Զը րանցքը պատրաստ պիտի ըլլայ Հոգտեմբերին։

Մորեխ եւ անձրեւ

Կորկոտպատնի շրջաստափի անձրեւ մը ոչնչացուցած է Լեռնակաթի Ծոց գաւառակը Մասարա Պրոտլենու եւ Մազարաշուկ գիւղերու ցանքերուն մեծ մասը։

Հեղեղը տարած է 250 ոչխարներ որոնք կը պատկանէին Մասարա գիւղին, Քանդուած է տուն մը։

Վնասներու քանակը որոշելու համար, կազմուած է յատուկ Ցանձնախումբ մը։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տէր և Տիկին Վարդավառ Գրիգորեան և ազգիր պարագաները, իրենց խորին շնորհակալութիւնները կը յայտնեն աւէն անոնց որոնք խանդաղատ մասնակցեցին իրենց սուգին, ներկայ գտնուելով իրենց զաւակին ... թաղման։

ՓՈՔՐԻԿՆ ԳՐԻԳՈՐԻ

յուղարկաւորութեան տխուր արարողութեան, ինչպէս նաեւ անոնց որոնք անձամբ նամակով կամ հեռագրով իրենց խոր ցաւակցութիւնը յայտնեցին։

ԱՆՀԱՃՈՅ ԼՈՒՐԵՐ ՍՈՒԷՏԻԱՅԷՆ
Աղջիկ մը որ երեք անգամ բոլոխը կուխենայ նշանելու

Անկէ գրեթէ վեց ամիս առաջ Հալէպ–Համբուրկ գծին Պէչիչեան, այլ անուամբ Տէրօէր տոհմէն եւ բնաւորութեամբ բաւականին Անտիոք Սոտառար Մոխացեանի ազդանութեան պատճառաւ իրր կուտանէի։

Տէրտէրը երկու տարի է ի վեր նշանուած էր քեռի տարեկան Օր․ Ռօզա Ճերմաճեանի հետ, որուն եղբայրը Գեորգ Ճերմաճեան այժմ բանտարկուած է։

Գեորգի ընկերը փախստական Գէրբէ, Տէրտէրի բանտարկութենէն օգտուելով քանի երեք նշանածը գողցած էր Օր․ Ռօզան։ Օրեր անցնելէ վերջ Ռօզա այլեւս իրեն նշանածը զարցած էր Գէրբէ։ Անա քանի մը ամիս յետոյ Գէրբէ, Միջոցին Մարաշլեանի աւանդութեան պատճառաւ իրր փախստական լեռները ելած էր, իր նշանածը Ռօզան, սրտիւ առանց Գէրբէ չէր կրնար ապրիլ կ'ըսէր Գէր ու փախստական պատած աւանդները, անոր հասցնելով ինչ որ անոր պէտք կ'ըլլար, նոյն իսկ Սուէտիոյ եւ Քեսապի կողմերը հանդամանքների ըստ կարգ պատմելի կրնար աղջիկը էր ... բանտարկեալ, հռչակաւոր ... թողուցած ... լիբանաներու գաւառը...

Անա երկու շաբաթ առաջ Գէրբէ ամենատարիներ ընկերներէն Ցացար Տէրտէրեան քառասնամեայ եղբայրակ ... իրեն ... Գէրբէ բան ... ձեռք Գէրբէ անձնատուր ըլլալով եւ պարկը կը գնէ Ռօզայի եւ նոյն առանց որ վերջին զաղ որդին ... Անտիոք, եւ եւ եւ երկու զէնքեր միասին մէկ աքքի մէջ ... է յետոյ կանչուած։

Ցացարի հայրը Ցովսէփ Աղա Տէրտէրեան այժմ կը ... այս վաստ ընթացքին ... գէնքը գործելը ... երկու ... քաղաքի բերած սակայն ... մէկ ... կը մէկնեցէ։

Այժմ մարդ կ'ըսէ, հակելով թէ ինչ պատճառ ... կը ... Սուէտիոյ ... լեռներու մէջ, բարիներ ... չարիք չառաւել։

Դաշնակցական չէ թէր ... մէջ կը ... եւ իրենց կը բարձրացնեն Սուէտիոյ ... մէկ զաւակը ... մէկ որ միայն իրենց քանդել պէտք ... է եւ ... Ա․ ... պատասխանատուներուն։

ՀԱԼԷՊ ՃԱՄԲՈՐԴ

Քաղծուկի՞նոր նաՆէ

Ժողովուրդական Տնտեսութեան Գեբազուն Խորհուրդի լեռնային բաժինը սոցած է խաչ գիւղին (Լոռի Փամպա կը սղան) համագործակցութիւն մը։ Հանքաշարերը կը գտնուին խաչ գիւղին մօտ կեդրոնական մեքենայ տարրալուծարանը ... համար հանքաշարերը որոնց արդիւնքը լաւ ... պարունակէ 56 առ հարիւր ... 35 առ հարիւր ... 4,37 առ հարիւր ... եւ մօտ մէկ մասը ...։

Խաչ գիւղը գացած են մասնագէտներ, որոնք պէտք է որոշեն հանքաշարերու ... տեղը։

Անկէ զատ Հանքային բաժինը Լեռնային զրկած է երկրաբանական հետազօտական խմբակ մը, ուսումնասիրելու համար ... Օրշաքիլիսի գիւղը օրջանին մէջ։ Այդտեղ ... մօտ ... է ուրիշ միայն տեղական ... Լենինականի պէս ... օրջանի մը համար։ ... կը ներկայացնէ նոր հետազօտութիւն։ Ատոր ... լաւ ... թողուցած ... պէտք օրջանին մէջ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՖՂԱՆԻՍՏԱՆԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Աֆղանիստանի մէջ նոր խառնակութիւններ ծագած են կրօնամոլ մոլլաներու գրգռմամբ, որոնք Պաչա Սագայի չեն ուզեր անձնական հակառակութիւն։ Կարգ մը ցեղեր ըմբոստացած են։ Ամանուլլահ մտադրութիւն յայտնած է վերադառնալ առանց սակայն պաշտօն ստանձնելու, երկրին մէջ ... ։

ՀՐԴԵՀ ՔԱՐԻՒՂ ԲԵՌՑՈՒԱԾ ՆԱՒԻ ՄԷՋ

Քարիւղ բեռցուած նաւ մը որ Պաթումէն Վլէսսինգէն կուգար, կրակ առած է, նաւաստիները շուարած, իրարու վրայ յարձակած են, որու պատճառաւ նաւը այրած է, նաւապետը եւ չորս նաւաստիներ միայն ազատուած են նաւակի մը շնորհիւ զոր ռուսական նաւ մը փրկած է։

ՄՈՍԿՈՎԱՅԻ ՄԷՋ ԳՈՐԾԷ ՀԵՌԱՑՈՒՑՈՒԱԾ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐ

Արդարութեան Նախարարի հրամանով կարգ մը փաստաբաններ դադրեցուցած են, անոնց կարգէն է Վինէվի ընկերվարական քաղաքապետը, Նախկին արդարութեան Նախարարը եւ մօտ 38 փաստաբաններ որոնք յետ այսու զրկուած են ոչ միայն դատարաններու մէջ փաստաբանելու այլ նաեւ ... պաշտօն ձեռք բերելէ։

ԲԱՆՏԻ ՀԱՄԱՐ ՎԱՐՁՔ

Խարքովի «Կոմունիստ» թերթի յայտարարութեան համաձայն որոշուած է Ուքրանիոյ Գործիչներու Ժողովի կողմէ քաղաքացի ամէն բանտարկեալէ որոշ տուրք մը գանձել որ համեմատական պիտի ըլլայ վարձքի եւ պատիժի տեւողութեան։

ՌՈՒՍ–ՉԻՆ ԽՆԴԻՐ

Վաշինկթոնէն կը հաղորդուի թէ Չինաստան կը ճանչնայ Արեւելեան Չինաստանի մէջ ռուսական շահերը, սակայն ռուսական աղբիւրներ կը հաստատեն թէ չինական զինուորներն ու աւազակները թալլած են հակառակ կառավարութեան պաշտօնական խոստ յայտարարութեանց, խորհրդային առեւտրականները իրենց գործառնութիւնները դադրեցնելով կը հեռանան բնակիչներու մեծ մասին հետ։

ԿԱՐԻՃՆԵՐՈՒ ՑՐՁԱԿՈՒՄ ՄԱՐՈՔԻ ՄԷՋ

Թամանարի ինչպէս նաեւ Ակատիրի մէջ կարիճներու յարձակում մը տեղի ունեցած է, որոնք մտած են տուներու մէջ, բազմաթիւ անձեր թունաւորուած են քանի տասն ընդ որս եւ երկու եւրոպացիներ, 7 հոգի որոնցմէ երկուքը մահմետականներ եւ երկուքը եւրոպացի փոքրիկներ մեռած են։

ԹՈՒՐՔԻԱ ՆԱՒԵՐ ԿԱՊՍՊՐԷ ԻՏԱԼԻՈՅ

Իտալական օդային ... Կ. Պոլիս այցելութիւնը շատ լաւ ընդունելութիւն գտած է, Թուրք կառավարութիւնը երկու թորփիլահար(?) ... երկու ընդծովեաներու ապսպրանք տուած է Ճենովայի եւ Վենետիկի նաւարաններուն։

ՔԱՂՑԿԵՂԻ ԴԷՄ

Փրիւքսէլէն կը հաղորդուի թէ Ցեղական Բալլէոր 100.000 ֆրանք մրցանակ սահմանած է քաղցկեղի դէմ կատարուած յաջող փորձերուն համար։

18 ՕՐ ՕԴԻՆ ՄԷՋ

Ս. Լուիի օդաչուները Ճէքսըն եւ Օպրիէն, նոր ռեքորտ մը հաստատելով, ցամաք իջան 420 ժամ օդին մէջ մնալով եւ ... արձանագրուած ըլլալով։ Օդաչուները կատարելապէս առողջ են եւ պիտի ստանան 40 հազար տոլարի մրցանակ մը։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎՈՅ

Ռոլայի Տիգրան Գրիգորեան, ... տարի առաջ Ադանայի մէջ պսակուած նոյն քաղաքի Քամալ-Պէօլ թաղէն Օշականի Գրիգորեանի –ծնեալ Սարգիսեան– հետ, ձեռամբ Տ. ... քահանայ ... երկու տարի մէկտեղ ապրելէ վերջ կինը մէկ տարեկան աղջիկ մանկան մը մայր եւ երկրորդ մը յղի թողլով անյայտ ... մինչեւ հիմա իր մասին ո եւ է տեղեկութիւն չէ հաղորդած, նոյն իսկ չի գիտցուիր թէ ողջ է թէ մեռած։

Իր կնոջ Օ...ի դիմումին վրայ Առաջնորդարանս ներկայ հրատարակութեամբ երեք ամիս պայմանաժամ կուտայ յիշեալ Տիգրան Գրիգորեանի, որ եթէ ողջ է ծանուցանէ իր գտնուիլը եւ ... եւ եթէ տարեկան մանչ զաւկին, հակառակ պարագային Օ...ին պիտի արտօնուի նոր ամուսնութիւն մը կնքելու։

Ի Դիմաց Կրօնական Ժողովոյ
ԿԱԹ. ՓՈԽ. ԵՒ ՆԱԽ. ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎՈՅ

ՊԱՇՏ. ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Լիբանանի Հայոց Ուսումնական Խորհրդոյ ... վկայականներու ... համար ... մինչեւ Օգ. 1 ... ։ Օգ. 20 ... ։

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԼԻԲԱՆ.

ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ԱԶԳ. ԶԳԱՑԱՑՈՒՆՑ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ
ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ
Ս. Դ. ՀՆՉ. ԿՈՒՍ. ՓՈՔՐ ՀԱՅՔ Մ. ՃԻՒՂԻ
Բեմադրութեամբ՝ ԿԱՆԴՈՒԽՏ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԻ
Պէյրութի մէջ առաջին անգամ ըլլալով կը բեմադրուի Ս. ՇԱՀԷՆԻ
ԹԱԼԱԱԹԻ ԱՆԿՈՒՄԸ
(Ողբերգութիւն 5 արար)
Կը ներկայացուի 11 Օգոստոս 1929, Կիրակի երեկոյ ժամը 8,30ին, Զօր. Անդրանիկեան Մանկապարտէզի սրահին մէջ:
ԵՐԳԵՍՈՒՆԸ ՐԻՒՍԻ ԳՈՐԾՈՑ. ՌՆՉԻՆԿ
Արժելու համար այս եզակի կեանքը, գալ եւ տեսնել պէտք է. Ուրեմն մի փախցնէք, տոմսերնիդ ապահովեցէք ձեր տոմսերը։
ՏՈՄՍԵՐՈՒ ԳԻՆԸ.— Ա. կարգ 40 Ս. Դ. Բ. Կարգ 25 Ս. Դ.

ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Գահիրէի Պէրպէրեան Վարժարանին խնամակալութիւնը փափաքելով որ Սուրիահայութիւնն ալ կարենայ օգտուիլ վարժարանին տուած Ազգային երկրորդական կրթութենէն, յանձնած և յանձնած է կարգադրութեան մը համեմատ Սուրիայէն 10 աշակերտներ պիտի կրնան Պէրպէրեան վարժարան մտնել 30 եգ. ոսկի տարեթոշակով (փոխանակ 55 Ե. Ո.)։ Արձանագրուելու համար գրել այժմէն վարժարանին Տնօրէնութեան որպէսզի եղած ատեն ժամանակին համար հարկ եղած դիւրութիւններ ըլլան։

Նոր տարեշրջանը կը բացուի 2 Սեպտեմբերին, և քննութիւնները կ'ըլլան 11 Սեպտ. Դշ. օր.— Պատկերազարդ նոր Ցուցակը ստանալու և ամէն տեղեկութեանց համար գրել Վարժարանին Տնօրէնութեան հասցէով՝

Collège Berberian. Choubra Le Caire

5—2 Egypte

Ի ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ԳԱՏ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Կը յայտարարենք թէ Կ. Պոլսոյ իրաւաբանական վարժարանէն վկայեալ Իրաւագէտ Հալիլ Սայֆէտտինէֆ. Կ. Պոլսոյ մէջ 15 տարուան բեղնաւոր գործառնութենէ վերջ՝ վերադարձած է իր ծննդավայրը Պէյրութ եւ երեք տարիէ ի վեր, կատարեալ փաստաբանութեամբ եւ կուրեալ դիւրութիւններով, կը գոհացնէ իրեն դիմող ամէն տեղէ խնդրարկուները։

Իր մասնաւոր կարողութեան ու բազմամեայ փորձառութեան հետ պետական բոլոր դատերու շրջանակներու մէջ անձնական հեղինակութիւն եւ յարգանք վայելող այս տաղանդաւոր եւ հայասէր անձնաւորութիւնը կը յանձնարարենք մեր յարգոյ ազգայիններուն։

Հասցէ.— Ալէմտի փողոց, Ալէմտի օթէլ Բ. յարկ։ Փաստաբաններ կրնան դիմել Տպարան ԼԻԲԱՆԱՆ

ԿՕՇԻԿԻ ՄԵԾ ՄԹԵՐԱՆՈՑ

Անոնք որ ամառուան տաքին ու ձմեռուան ցուրտին դէմ կ'ուզեն պաշտպանել իրենց ոտքերը թող դիմեն

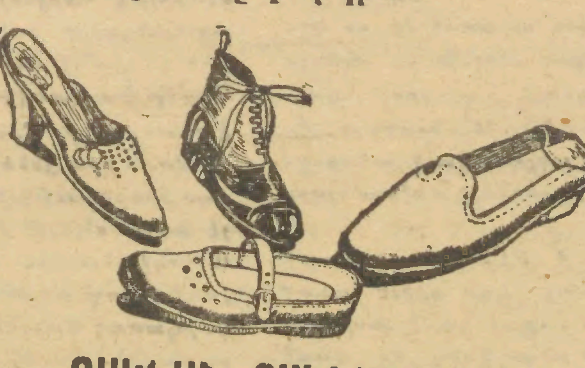

ԱՆ ՑԱ ՊԱՂ — ԱՆ ՎԱ ՐԱՆ

ՈՍԿԵԱՆ ՈՍԿԵԱՆԵԱՆԻ

ՄԱԱՐԱԹ ՓՈՂՈՑ ՊԷՅՐՈՒԹ

Ուր պիտի գտնեն ամէն տեսակ կօշիկներ խիստ դիւրամատչելի գիններով։

15—7

ԼԻԲԱՆԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

«Լիբանան» տպարանին մէջ կը կատարուին հետեւեալ գործառնութիւնները.

Ամէն տեսակ հարսանեկան հրաւիրագիրներ (100 հատը 75 Ս. Գ.), Վիրերու յատուկ շաքարի պարկեր, մանրավաճառներու յատուկ զանազան տուփեր, կօշիկի եւ գլխարկի տուփեր, դեղարաններու յատուկ էթիքէթներ եւ տուփեր ու ծամ արկղեր, բժիշկներու յատուկ էթիքէթներ [Régistre], պանդոկապետներու եւ սրճարաններու յատուկ տետրակներ, ֆանէլայի, գուլպայի, թղթապանակի տուփեր, շաքարի, լօքումի, շոքոլայի, շապիկի, բամպակի, սիկարէթի տուփեր, քարտ վիզիթներ 100ը 30 Ս. գրուշի, հարսանեկան եւ նշանախօսութեան հրաւիրագիրները ալ պարանեկ ամենայն յարգելի յաճախորդներուն համար ձրի ... Դպրոցական տետրակներ եւ զանազան վիճակագրական պիտոյքներ։ Կը տպուին ամէն տեսակ գիրքեր, հայերէն ֆրանսերէն արաբերէն եւ թրքերէն լեզուներով ամէն տեսակ յայտարարութիւններ։

Վերոյիշեալ գործառնութեանց ամառ յարգելի յաճախորդները կ'ըսէ ... յուին ամէն տեսակ դիւրութիւններ վստահեալ ըստ ամենայն ճշդապահութեամբ ու խղճմտութեամբ։

ՊԱՆԴՈԿ ԼԻՊԱՆԱՆ

Կը ծանուցանենք յարգոյ հասարակութեան թէ մեր պանդոկը կը գտնուի ծովեզր տեղերէն, լաւ սպասարկութիւն, մաքուր, թէյ, ու զատ որաւ ... Պ. Դամասկոս, Նահր Պարանա, Բուրվէջ ... փողոց, Մեջիտ քով։

Տէր և տնօրէն

24—10

ԽՍԱՏ ԱՂԲԻՒՑ ԷՖԷՆ ԹՕՖԻՔ ՋՂԷՑՊ

ՏՕՔԹ. ՆԷՀԸՊԷՏ ՄԸՏԼՈՒՄԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ—ՋԱՀԼԷ

Կատարեալ խղճմտութեամբ ու տասնց իր յարգելի յաճախորդներուն ցաւ պատճառելու կը դարմանէ ակռայի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ, կը պատրաստէ յոյժ խնամեալ կերպով ոսկէ ակռաներ։ Դիւրամատչելի պայմաններ։ Օգտուեցէք առիթէն։

ՊՍԵՍՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐ

Կը յայտարարեն իրենց յարգոյ յաճախորդներուն թէ Պուրճի մօտ ... կերպասներու ծուխարի իրենց խանութին մէջ ոսկերիչներու յատուկ ամէն տեսակ զարդեղէններ կը ծախեն, դիմողներուն ընծայելով ամէն տեսակ դիւրութիւններ։ դիւրամատչելի գին։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐԸ

Պր. Վրթանէս Տօնիկեան Պէյրութ էսմի
Պր. Կիւլպենկ Ծառուրեան Հալէպ
» Սամուէլ Պէրպէրեան Դամասկոս
» Վահան Ոսկանեան Պէյրութ
» Սարգիս Փաքրեան Կարսան
» Սամուէլ Դիլանեան Վարկըրպան
» Իսկուհի Վարդեան Մօսիկ
» Միսաք Աշագանեան Պուկակա,
Այնթապ:
« Աբրահամ Խրիմեան Սանճաքլէօ
« Յակոբ Աշագանեան Դիկէօլու
» Ն. Իրեքեան Մառաշ

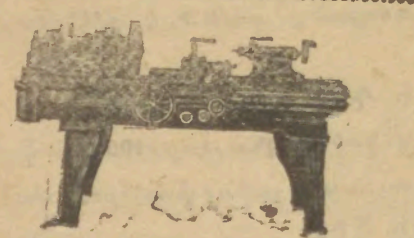

ՆԵՐՍԷՍ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ

ՀԱԼԷՊԻ ՄԻԱԿ ԱՇԽԱՏԱՆՈՑԸ

Ուր կը նորոգուին ինքնաշարժներ, ամէն տեսակ մեքենաներ եւ գործածներ։ Դիւրամատչելի գին եւ ճշդապահ սպասարկութիւն փափաքողներ թող դիմեն։

Ներսէս Ներսէսեան Պօսթան

Գէյիլա—Հալէպ

ԸՆԵՅԻ ՄՈՒՀԸՄՄԷՏ ՖԷՅԻ ԼԵՎԻ

ՀԱՆՐԱՊԱՏՈՒՄ ԱՍՏՂԱԲԱՇԽ Եւ ԲԱՂՏԱԳՈՒՇԱԿ

Առժամաբար Հալէպ մնկնած

Իր հրաշանման գործառնութիւնները ... Արեւելքի եւ Եւրոպայի ... գործառնութիւնները կորսուածներ փնտռել, Փիզիքական կամ բարոյական զանազան ցաւերէ տառապողներ, իրենց ներկայով կամ պատկերով մասնաւոր ... թող փութան ու պիտի գտնեն կատարեալ գոհացում։

Ջօրէլ Պասս Էլ Նարգ թիւ 171—177

Հալէպ (48—35

ՄԻ ՔԱՋԱԼԵՐԷՔ

ՁՐԻ ԹԵՐԹ

ԿԱՐԴԱՑՈՂՆԵՐԸ

ԻՕՏՕՖՕՍՖԻՆ ՎԱՀԱՆ

YODOPHOSPHINE VAHAN

Հանրածանօթ զօրացուցիչ ու անուշահամ դեղ, որու գործածութիւնը վաւերացուած է կառավարութենէն եւ Բժ. Գոմիտէրութենէն։

Կը դարմանէ Խորմնական ամէն տկարութիւն, կը կազդուրէ ծննդաբեր կիները եւ նորածին մանուկները։ Արիւնի տկարութեան դէմ միակ դարմանն է։

ՇԻՇԸ ՄԷԿ ՄԷՃԻՏ ԱՐԺԱԹ

Կը գտնուի Հալէպի բոլոր դեղարաններու, իսկ Պէյրութի մէջ Գալփագ եռաններու քով։

Կեդր. տեղին Հալէպ Հանեէֆ փողոց Վ. Սէմէրճիպաշեան դեղարան

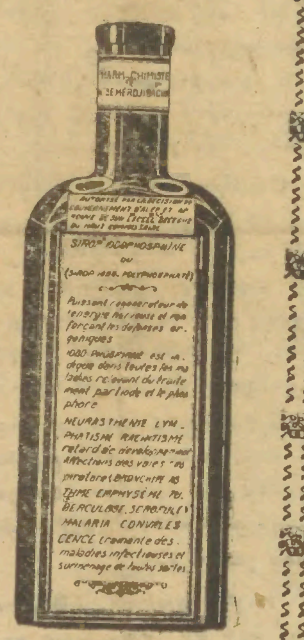

100—15

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

—Հասանպէյլէր (Բալըքէսէր) գիւղէն Յովհաննէս կը փնտռէ իր հօրեղբօրորդին Յովհաննէսը (այլ անուամբ Խաչիկեան) սոս 19 տարեկան, Գերմանական Կիլիկիոյ պարպումէ ընթացքին Ատանայի որբանոցէն փախած էր Ցուն...

Տեղեկութիւն ունեցողներէն կը խնդրուի լուր տալ, Թիֆլիզ մէջ գտնուող նորեկեցի Գառնիկ Յովհաննէսին։

Կը խնդրուի Ցուցանակ, պարբերական բարի ըլլալ արտատպել զայս.—

—Բերկ Կիւրենցի (Եօրէն Քուղէն) Սոզրակ, Միսակ և Արամ եղբայրներ, որոնք տարիներ առաջ գացած են Ամերիկա, ... Տեղեկութիւն ունեցողներէ կը խնդրուի գրել Թարթառ իրենց եղբօր Կարապետ Գասպարեանին, (Կայսը Գրէսգօր) կոչեցելոյ։

—Տարսոնի Իսիրլէ գիւղացի Մարի, Մարթա, Մարիամ, Սարգիս, որոնք ... Ուսլու գաղթի մէջ կը գտնուէին, կը փնտռուին իրենց հօր Ուսա Բավէլէ կողմէ։

Տեղեկութիւն ունեցողները կը խնդրուի գրել Ուսա Բավէլի։

5—2

—Նիկոսը Ժամկոչեան, մայրը Մարիամ, Նիկոսեան, Ատանայի գեղջէն 4—5 տարի վերջ, որբանոցէն ... փախած է կ. Պոլիս, ... Տեղեկութիւններ ունեցողներ թող գրեն Թարթառ, ... Պր. Ժոզ Սիմոնեանի միջոցաւ իր որդւոյն Առնելայեանի։

ՊԱՆԴՈԿ—ԼԻԲԱՆԱՆ

ԶԱՀԼԷ

Պատիւ ունինք ծանուցանել մեր յարգելի յաճախորդներուն որ մանաւանդ հայ ընտանիքներու զոհացում տալու համար, մեր ներկայ պանդոկ — Լիբանան — ն զատ եւ առանց մասնիկ, վարձած ենք երկրորդական յարկաբաժին մը։ Օդասուն բարձր, եւ ամբողջապէս պայմաններով օժտուած ու ամէն դիւրութիւններ պիտի ընծայուին։

Գ. ՑՕՎԱԿԻՄԵԱՆ

ՕԹԷԼ ԱՏԱՆԱ HOTEL ADANA

ՊԷՅՐՈՒԹ ՖՕՇ ՓՈՂՈՑ (ԲՕՐ)

Նաւահանգիստի մօտ, ծովահայեաց արդիական կարասիներով եւ ... կահաւորուած, օդասուն եւ հանգստաւէտ սենեակ, տաք եւ պաղ ջուրի բաղնիք։ Յոյժ գոհացուցիչ սպասարկութիւն եւ կարելի դիւրութիւններ ամէն տեսակ հիւրերու։

Այցելութիւն մը բաւական է կատարեալ ճամբորդ գոհացնելու համար։

Արեստակէր

50—8

ԲԸՋՏԱԼԼԱ ՊԸՇԱԼԱՆԻ եւ Կ. ԳՕՋՄԻՏԻՍ

HOTEL BAGDAD

BEYROUTH PORT

ՀԻՒՐԱՆՈՑ ՕԹԷԼ ՊԱՂՏԱՏ

ՊԷՅՐՈՒԹ ՓՕՐ

ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏԻՆ ԵՒ ԿԱՅԱՐԱՆԻՆ ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ ՄՕՏ

Նոր կարասիներով կահաւորուած, ելեքտրականութեամբ լուսաւորուած, ծովահայեաց, օդասուն եւ մաքուր սենեակներ, տաք եւ պաղ ջուրի առատ բաղնիք, թէյ, սուրճ եւ ամէնաձոյ, փափաքողներուն ճաշ եւ ընթրիք, ընտանիքներու համար մասնաւոր յարկաբաժիններ, լաւ սպասարկութիւն եւ դիւրամատչելի գին։

Բոլոր յարգելի յաճախորդներուն ինչպէս նաեւ օտարականութեան կամ տրանսիթի ասպետութեան համար եկողներուն կ'ընծայուին ամէն դիւրութիւններ։

Անգամ մը այցելեցէք, փորձեցէք եւ պիտի գոհանաք։ Ս. ՏԷՐ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ